

KURJER

Redakcja i Administracja: Wilno, ul. WILEŃSKA
№ 15, I piętro. Czynna od godz. 9 do 3 pop. l.

WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

Wychodzi codziennie prócz dni poświęconych

Cena ogłoszeń na 1 str. za wiersz milimetry 20, na 4-ej stronie za wiersz milimetry 10 groszy. Komunikaty (ogłoszenia tekstowe) za wiersz milimetry 30 groszy. Układ ogłoszeń na 1-ej str. 4-o łamowy, na 4-ej str. 6-cio łamowy. Terminy druku mogą być przez administrację zmieniane dowolnie. Prenumerata miesięczna 3 złote.

ś. p.

ADELINA z TEMBERGÓW
STEJNBERG

lat 42, zmarła nagle dnia 28-go stycznia 1925 roku.
O dniu pogrzebu nastąpi osobne zawiadomienie.
Stroskani **mąż i córka.**

Z powodu zgonu nieodżałowanej współpracowniczki biura „Autoruch“

ś. p. Adeliny z Tembergów
STEJNBERGOWEJ

wyraża wraz z rodziną Panu **STEJNBERGOWI** swoje najgłębsze współczucie

Dyrektor S-ki „Autoruch“
P. TOJBIN.

Od wydawnictwa.

Z dniem 1 lutego r. b. „**KURJER WILEŃSKI**“ rozszerzając znacznie format będzie się ukazywał codziennie rano.

- „Kurjer Wileński“ jest organem bezpartyjnym i niezależnym.
- „Kurjer Wileński“ jest jedynym w Wileńszczyźnie organem demokratycznym.
- „Kurjer Wileński“ służy hasła demokracji, postępu o ideologii społecznej inteligencji pracującej i najszerzych mas ludu.
- „Kurjer Wileński“ troskliwie śledzi rozwój życia społecznego i gospodarczego Wileńszczyzny i całego kraju.
- „Kurjer Wileński“ poświęca specjalną uwagę życiu wojskowemu.
- „Kurjer Wileński“ zapewnił sobie współpracę najzdolniejszych piór literackich i dziennikarskich.
- „Kurjer Wileński“ nawiązał stosunki z korespondentami z Wileńszczyzny i całej Polski.
- „Kurjer Wileński“ poświęca specjalną rubrykę życia politycznemu i gospodarczemu państw Bałtyckich.
- „Kurjer Wileński“ dociera do wszystkich zakątków Wileńszczyzny.
- „Kurjer Wileński“ wyłącznie nadaje się do zamieszczania ogłoszeń dla firm przemysłowo-handlowych.

Wyrażamy swe głębokie współczucie panu dyrektorowi **STEJNBERGOWI** z powodu nagłego zgonu jego żony a naszej nieodżałowanej koleżanki ś. p.

Adeliny Stejnberg

współpracownicy zarządu i personel techniczny

S-ki „AUTORUCH“.

DOM HANDLOWY „Wspólna Praca“

sp. z ogr. odp. ul. Mickiewicza Nr. 5, m 3, I-sze piętro. Tel. 335.

Polecamy bieliznę damską od skromnej do najwytworniejszej, suknie domowe, wizytowe, wieczorowe i balowe, kapelusze, torebki, modną biżuterję e. t. c. Ceny konkurencyjne.

Ostatnie wiadomości.

(Telefonem z Warszawy od własnego korespondenta).

W sprawie ustawy o organizacji najwyższych władz wojskowych.

Prezes klubu sejmowego „Wyzwolenia“, poseł Rudziński odbył wczoraj konferencję z marszałkiem Pił-

sudskim w sprawie ustawy o organizacji najwyższych władz wojskowych.

Tylko drogą rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

W sejmowej komisji wojskowej, poseł Miedziński powiedział, że ze względu na brak dostatecznego doświadczenia wojskowego Polski oraz na pilność sprawy organizacji naj-

wyższych władz wojskowych, należy tymczasem załatwić tę sprawę na drodze rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Z komisji budżetowej.

W komisji budżetowej referent Michalski stwierdził, że komisja stanęła na stanowisku zrównoważenia budżetu i konieczności łącznego traktowania spraw gospodarczych ze skarbami.

Najważniejszymi sprawami są: sprawa niedostatecznego obrotu pieniężnego oraz ustawodawstwa i polityki celnej, która zbyt wysokimi spadkami hodzi sztucznie wielki przemysł.

Raz trzeba nareszcie to uregulować.

Wczoraj na posiedzeniu sejmowej komisji do spraw zagranicznych i emigracyjnych rozpoczęto omawianie spraw emigracji.

Minister Skrzyński zaakcentował ogólne zagadnienia emigracji z punktu widzenia polityki zagranicznej.

Min. Sokal przedstawił stan faktyczny emigracji i jej przyszłość.

Według danych statystycznych przyrost ludności wynosi rocznie

450.000 osób i nie może być pochłonięty przez przemysł i rolnictwo.

Emigracja jest zjawiskiem nienormalnym. Emigrację należy ustawowo uregulować.

W polityce emigracyjnej należy dążyć do zapewnienia emigrantom możliwych warunków materialnych i takiego zabezpieczenia praw obywatelskich, któreby nie narażały wychodźców na utratę narodowości i obyczajów.

Ładne porządki.

W pociągu osobowym na linii Kraków—Tarnów skradziono wczoraj

40 przesyłek zagranicznych.

Trwale podstawy pokoju światowego.

Szef rządu francuskiego, Herriot, podniósł we wczorajszym przemówieniu, które parlament postanowił roz-

plakować, że tylko arbitraż, bezpieczeństwo i rozbrojenie, mogą stworzyć trwale podstawy pokoju światowego.

Ile Niemcy wydali na bierny opór w Zagłębiu Ruhry.

Rząd niemiecki na finansowanie biernego oporu w Zagłębiu Ruhry wydał 716 złotych marek niemieckich.

Ciągle niepoprawni.

BERLIN. Organ Stresamanna „Die Zeit” zaprzecza pogłoskom, jakoby Niemcy miały zaproponować Francji i Anglii pakt wzajemnego bezpie-

czeństwa. Chwila nie jest stosowną dla Niemiec, aby taką propozycję stawiały.

Militaryzacja Niemiec.

BERLIN. Bojówki nacjonalistyczne „Stahlheim”, „Jungdeutscher Orden” i „Związek niemieckich związków za-

wodowych” utworzyły nową olbrzymią organizację bojową. Nosi ona nazwę „Wydziału narodowego”.

Rokowania nad utworzeniem rządu pruskiego.

BERLIN. Rokowania partyjne o utworzenie rządu jeszcze nie skończone. Kandydatów jest dwóch, obydwaj centrowcy: Stegermann lub

Horion, były starosta w Nadrenji. Socjaliści i demokraci poparliby Horiona.

Za przymierzem sowiecko-japońsko-chińskim.

W parlamencie japońskim podczas debat nad budżetem, przywódcy głównych stronnictw politycznych

przemawiali za utworzeniem przymierza sowiecko-japońsko-chińskiego.

Londyn tonie w ciemnościach.

W Londynie w zakładach elektrycznych strajk spowodował, że niektóre dzielnice miasta nie są oświe-

tlone. Posiedzenia w Izbie Lordów nie mogły się odbyć z powodu panującego chłodu.

Zamach na Horthy'ego.

Wczoraj koło Budapesztu na stacji Vesky strzelano do wagonu szlono-wego, w którym miał jechać Horthy.

Poszukiwania sprawcy nie dały żadnego rezultatu.

Racja stanu premiera francuskiego.

Ostatnia mowa premiera francuskiego Herriota w Izbie deputowanych była jednym wielkim tryumfem kartelu lewicowego i jego polityki we Francji.

Premjer wypowiedział się za utrzymaniem strefy kolońskiej.

Na poparcie swych wywołów, Herriot wykazał, że zbrojenia Niemiec nie ustają, ale wzmagają się coraz bardziej, że Reichswehra jest istotną armią niemiecką, armia zaś „była winowajczynią wojny”.

Niemcy nie spoczywają. Ciągle wicherzą i marzą o restytucji monarchii, czego dowodem są chociażby ostatnie demonstracje w całej Rzeszy, poświęcone rocznicy urodzin ex-cesarza Wilhelma.

Duch imperjalizmu niemieckiego nie mogąc wyładować swych ekspansji na wschodzie i zachodzie, coraz łapczywiej spogląda na Austrię, którą jaknajprędzej pragnęły zaanektować. Wskazują na to ostatnie przemówienia socjalistów austriackich w parlamencie wiedeńskim.

Mowa Herriota była jednym wielkim ostrzeżeniem, skierowanym do wszystkich demokracji zachodnich, by sprawy niemieckie były rozstrzygane nie pod kątem widzenia wzajemnych animozji narodowych lub względów materialnych, a tylko w duchu sprawiedliwości i pokoju światowego.

Premjer francuski wznosił się w swej mowie ponad wszystkie programy społeczne, wykazując troskę o zagrożone interesy państwowe w razie opróżnienia strefy kolońskiej.

Prasa francuska rozentuzjazmowana tem przemówieniem, żąda rozplakatowania go we wszystkich gminach Francji.

Pisma obozu narodowego, który

w ostatnich dniach rozpoczął dość ostrą kampanję przeciwko rządowi, są również zadowolone ze stanowiska premiera.

Organ skrajnej prawicy „Eclair” w swym artykule wstępnym stwierdza, że p. Herriot przemawiał z trybuny parlamentarnej jako przedstawiciel całej opinii publicznej Francji.

Katolickie „Echo de Paris” oświadcza, że Herriot umiał się wzniesić ponad stanowisko szefa lewicy i był natchniony dobrym duchem.

„L'Oeuvre” podnosi, że Herriot nie wyrzekając się swego programu, umiał dać Niemcom najpoważniejsze ostrzeżenie i zaznaczył, że w stosunku do Niemiec nacjonalistycznych i militarystycznych potrafi być bezwzględny.

Zmysł polityczny Herriota wysunął trzy hasła, które mają być podwalinami pokoju światowego. Są to: arbitraż, rozbrojenie i pakt bezpieczeństwa.

I te trzy drogowskazy nowej polityki francuskiej, stwarzają cel dalszy, a mianowicie Stany Zjednoczone Europy.

Dlatego też dzisiejszy kurs polityki Herriota posiadać będzie niewątpliwie wielkie znaczenie i w przyszłości, tak mrocznej i ponurej.

z.

Dr. W. Legiejko

Choroby wewnętrzne. Spec. płuc i żołądka. Przyjmuje od 9—11, 6^{1/2}—7^{1/2} wiecz. Ul. Ad Mickiewicza 21, m. 1.

Dr. J. KACEW Choroby WŁOSÓW, KOSMETYKA LEKARSKA. Usuwanie włosów na twarzy. Wileńska 25. Przyjmuje od 10—2 i 4—7.

Wiadomości polityczne.

Rada ministrów w dniu 28 stycznia b. r. uchwaliła następujące uchwały:

- 1) Wprowadzenie do statutu organizacyjnego ministerjum spraw zagranicznych stanowiska służbowego generalnego inspektora podległych M. S. Z. urzędów;
- 2) Zlikwidowanie nadmiernej ilości mieszkań prywatnych w gmachach rządowych;
- 3) Rozporządzenie o rozszerzeniu granic gminy miejskiej Wolomin w pow. radzywińskim;
- 4) Odebranie debitu pocztowego czasopismu „Ostdeutsche Morgenpost”, wychodzącemu w Bytomiu;
- 5) Projekt ustawy, zmieniającej przepisy tymczasowe o kosztach sądowych;
- 6) Projekt ustawy o cudzoziemcach i upoważnienie ministra spraw wewnętrznych do wycofania z Sejmu projektu ustawy o dowodach osobistych

Na onegdajszym posiedzeniu rady ministrów zapadła uchwała o utworzeniu generalnego inspektoratu urzędów, podległych ministerjum spraw zagranicznych.

Stanowisko to, jak się dowiadujemy, ma objąć p. Biliński, który za czasów p. Seydy był prawą ręką p. Zielińskiego, głównego sprawcy słynnych rugów.

Na onegdajszym posiedzeniu Sejmu pos. w sprawie konkordatu Rudziński im. „Wyzwolenia” przemawiał do swego wniosku w sprawie rokowań nad konkordatem między Polską a Rzymem. Mówca wspominał, że rokowania te utrzymywane są w takiej tajemnicy, że ani ministerjum oświaty, ani ministerjum spraw zagranicznych nie mają o tem dokład-

nych wiadomości. Wniosek ma na celu przypomnienie Rządowi obowiązku poinformowania o przebiegu rokowań Sejmu, zwłaszcza wobec istnienia odpowiedniej uchwały Sejmu. Mówca zrezygnował z nagłości wniosku i traktował go tylko jako przypomnienie Rządowi.

Senacka Komisja Oświatowa uchwaliła dn. 28-go b. m. rezolucję, wzywającą Rząd do poddania rewizji ustawy o szkołach akademickich i zagwarantowanie niezależności szkółom tym autonomii.

Gabinet litewski ks. Tumenasa podał się onegdaj do dymisji. Marszałek Sejmu litewskiego ks. kanonik

Staugaitis złożył również swój urząd, ma obowiem otrzymać infule biskupią. Na miejsca ks. Staugaitisa został wybrany ks. Bystrach, dotychczasowy Minister Oświaty, który już od dłuższego czasu nosił się z zamiarem ustąpienia ze stanowiska Ministra. Jako następcę ks. Bystracha wymieniają redaktora Jokantasa z chrześcijańskiej demokracji. Kurs dotychczasowej polityki w Sejmie ma być utrzymany, to znaczy, że chrześcijańska demokracja nie dopuści do komisji sejmowych przedstawicieli partii opozycyjnych.

Te kardynalne zmiany rządu na Litwie stoją w związku z odbytym w tych dniach zjazdem partii chrześcijańsko-demokratycznej.

Dzienniki donoszą, że Ludendorff zamierza wycofać się z życia politycznego i złożyć mandat. Nie chce on przeszkadzać Hitlerowi, który organizuje obecnie wielki związek nacjonalistyczny.

Krótki rzut oka wstecz i obecna sytuacja na terenie akademickim Rzeczypospolitej.

Po powrocie z frontu na ławy uniwersyteckie, młodzież akademicka zabrała się do wewnętrznej organizacji swoich wielotysięcznych rzesz.

Na zasadzie wzajemnego porozumienia się poszczególnych odłamów, przy pomocy t. zw. „klucza partyjnego”, organizacje studenckie wyłoniły z siebie delegatów i wysłały ich na ogólno-akademicki zjazd w 1921 roku w Wilnie.

Na tym zjeździe powstał wtedy t. zw. „Komitet Wykonawczy” przedstawicielstwo studenckiej całej Polski, mające w razie potrzeby bronić jej interesów i reprezentować ją na zewnątrz i wewnątrz.

Tak pozostało aż do grudnia 1922 roku. Do owych dni zlej pamięci kiedy to honor Uniwersytetu Warszawskiego poważnie na szwank wystawionym (jeśli nie poszwankowanym) został, dzięki ulicznym burdom garści obelżanych warcholów, porywających się w dzikim zapamiętaniu nawet na Majestat Rzeczypospolitej w osobie jej najwyższego przedstawiciela pierwszego Prezydenta, Komitet wykonawczy jako widomy symbol całej społeczności akademickiej obowiązany był jaknajsilniej zareagować na tak niesłychanie karygodne wybryki bandy opętańców.

Demokratyczne odłamy młodzieży akademickiej wystąpiły z odpowiednim w nadzwyczaj umiarkowanym tonie, zredagowanym oświadczeniem, zawierającym słowa ubolewania z powodu udziału akademików w wymienionych okresach jako też potępienie tego faktu.

Prawica nie zgodziła się na to, a pewne jej organizacje („Odrodzenie”) wydały odezwę, w których te dowody znieprawienia niektórych swoich kolegów (a zapewne i członków), nazwały: „zdrowym odruchem patriotyzmu” czy coś w tym sensie. Wobec tego lewica złożywszy odpowiednią deklarację wycofała swo-

ich przedstawicieli z Komitetu Wykonawczego,—nastąpił rozłam.

W maju 1923 r. odbył się nowy zjazd akademicki, we Lwowie, wyłącznie prawicowy. Lewica całkowicie ignorowała go i eo ipso wszelkie jego uchwały.

Rezultatem zjazdu było nowe ciało reprezentacyjne wybrane potem na zasadzie konstytucji niesłychanie niezdarnej skądinąd, ale dającej prawicy bardzo szerokie pole do nadużyć wyborczych (głosowanie na wiecach, jawne) t. zw. Naczelny Komitet Akademicki.

Lewica odpowiedziała na to również zjazdem i własnym przedstawicielstwem p. n. „Centralny Komitet Akademicki”.

Młodociana nasza reakcja widząc, że się jej nie uda przekreślić, swojej, demokratycznej, również przeciwniczki, rozpoczęła z nią pertraktacje, które rwąc się, doszły wreszcie, w ostatnich czasach do końca.

Prawica „dzięki nieugiętej postawie młodzieży demokratycznej”, jak głosi odezwa Centr. Kom. Ak., przyjęła szereg jej postulatów (m. inn. pięcioprzymiotnikowe głosowanie). Nacz. Kom. Ak. rozpiął pięcioprzymiotnikowe wybory delegatów na zjazd w Wilnie, zaś Centr. Kom. Ak. uczynił piękny gest, bo rozwiązał się wydając wyżej zacytowaną odezwę w której uzasadnił swoje ostatnie posunięcia w polityce akademickiej i wezwał młodzież demokratyczną do wzięcia udziału w wyborach. Było to z jego strony zadokumentowaniem dążenia do zgody i unifikacji.

Tyle o sytuacji ogólnej. Na wileńskim gruncie jest obecnie dość rojno i gwarno, organizacje studenckie przygotowują się do wyborów.

Wystawione zostały aż cztery listy, 1-a to t. zw. blok „narodowy” (prawica skrajna), 2-a medycy „bezpartyjni” (prawica), 3-a Polskiej Młodzieży Demokratycznej i 4-a wystawili pp. Korporanci z „Polonji” i „Batorji”.

Wybory odbędą się dn. 31 b. m.

KRONIKA.

Sobota
31
Styczeń

Dziś — Piotra Nolaski.
Jutro — Wigilia Ignacego B.
Wschód słońca — g. 7 m. 20
Zachód „ — g. 4 m. 20

MIJSCOWA.

— **Protokół Rady Miejskiej.** Magistrat m. Wilna przesłał w tych dniach do p. Delegata Rządu protokół Rady Miejskiej z dnia 22 b. m. celem zatwierdzenia.

— **Sprawa pożyczki amerykańskiej dla miasta.** Magistrat m. Wilna zwrócił się w swoim czasie do związku miast polskich w Warszawie z prośbą o nadesłanie odpisów umów zawartych przez poszczególne miasta polskie z firmami amerykańskimi w sprawie pożyczek. Na powyższą prośbę magistrat otrzymał w tych dniach odpisy tych umów, oraz plany amortyzacyjne pomienionych pożyczek. Odpisy te dotyczą firmy amerykańskiej „Two Ulen i Co” i umów zawartych z miastami: Częstochową, Lublinem, Radomiem i Piotrkowem, oraz bankiem gospodarstwa krajowego.

— **„Inspekcja” mieszkań.** W ostatnich dniach rozpoczęło się oglądanie mieszkań prywatnych przez pojedynczych policjantów, którzy stwierdzają ilość osób w poszczególnym mieszkaniu, ilość pokoi, oraz rodzaj urządzenia ich, a więc zwykłe, średnie, lub luksusowe. Policjanci nie wyjaśniają celu tych oględzin, zasłaniając się rozkazem przełożonej władzy. Zdaje się, iż istotnie nie są oni dokładnie co do celu poinformowani. Domyślić się można, że chodzi tutaj o sprawdzenie deklaracji płatników podatku majątkowego, określających wartość urządzenia domowego. O ile nasze przypuszczenie jest słusznym, ma tu miejsce jawne nadużycie, bowiem organy policyjne nie są przez ustawę z dn. II. VIII. 1923 r. upoważnione do oceniania wartości mieszkań, lub innych obiektów podatkowych. Do tego są powołane komisje szacunkowe z grona płatników pod przewodnictwem naczelnika władzy podatkowej I-ej instancji.

Rzecz oczywista, że sprawdzanie deklaracji powinno się odbywać komisyjnie, a nie przez pojedynczych policjantów. Nie chcemy bynajmniej z powodu kilku lub kilkunastu osób rzucać podejrzeń na całą korporację policji państwowej. Jednak sądzimy, że określanie wartości pieniężnej mieszkań nie należy do właściwych zadań jej funkcjonariuszów, natomiast otwiera szerokie pole do nadużyć. Władze skarbowe powinnyby jaknajprędzej zrewidować to niesłuszne i niepraktyczne zarządzenie.

— **Chleb zdrożał.** Na ostatnim posiedzeniu Komitetu obywatelskiego do walki z drożyzną komisja młynarsko-mączno-piekarniana ustaliła ceny maksymalne na mąkę i chleb. Po przeprowadzeniu szczegółowej kalkulacji żyta, kosztów przemiatu i robocizny ustanowiono ceny następujące:

Mąka warszawska 50 proc. — 58 gr. za klg., mąka miejscowa 50 proc. — 55 gr., poznańska 70 proc. — 54 gr., warszawska 70 proc. — 50 gr. i razowa — 34,5 gr. Cenę chleba z mąką 50 proc. biały podniesiono do 57 gr. i z mąki poznańskiej 70 proc. stołowy do 52 gr., zaś razowy do 35 gr. za 1 klg.

— **Wędliny staniały.** W dniu 28 b. m. na posiedzeniu komisji masarskiej zostały niższe ceny na wyroby masarskie i tłuszczy wieprzowy, przyczem na słoninę, szmalc i boczek o 15 proc., na wyroby masarskie (kiełbasy, salcesony etc.) o 10 proc., ale z wyjątkiem szynki, karkówki i suchej kiełbasy, które staniały o 5 proc. Powyższe zmniejszone ceny obowiązują od 30 stycznia r. b.

— **Utworzenie działu służby domowej w Kasie Chorych.** Zgodnie z uchwałą zarządu Kasy Chorych został uruchomiony dział służby do-

mowej i dozorców, do którego należy załatwienie wszystkich spraw związanych z ubezpieczeniem, jak zameldowanie, wymeldowanie, opłaty składek oraz udzielanie wszelkich informacji. Publiczność obsługuje dwa okienka. Każdy ubezpieczający otrzymuje książeczkę, do której się zapisuje osoby ubezpieczone oraz uskutecznione opłaty. Jest to duże udogodnienie dla płatników Kasy Chorych.

— **Otwieranie i zamykanie fryzjerni.** Na skutek zapytania magistratu, inspektor pracy nadesłał swą opinię w sprawie otwierania i zamykania zakładów fryzjerskich.

Inspektor pracy wyjaśnił, iż zakłady fryzjerskie należy uważać jako zakłady rzemieślnicze, przyczem jednak w wypadku, gdy zakłady te mieszczą się w lokalach sklepowych z wyjściem od ulicy, wówczas mogą być otwarte jedynie w godzinach obowiązkujących inne sklepy.

Fryzjernie nie połączone ze sprzedażą jakichkolwiek towarów mogą być otwarte w innych godzinach, gdyż prawnych ograniczeń godzin ich otwarcia niema.

Pracownicy w tych zakładach nie mogą być zatrudnieni dłużej niż 8 godzin na dobie.

— **Likwidacja przedsiębiorstw przemysłowych.** W tych dniach została zamknięta gorzelnia „Echo” oraz została zawieszona praca na tertaku Gordona. Przyczyny — kryzys finansowy.

— **Odebranie debitu pocztowego.** Władze odebrały debiet pocztowy czasopismu „Internationale Presse Korrespondenz”, prenumerowanego w kilkunastu egzemplarzach w Wileńszczyźnie.

— **Choroby zakaźne w Wilnie.** W roku ubiegłym w Wilnie chorowało na choroby zakaźne 1403 osoby, z czego na tyfus plamisty — 549 (z nich zmarło 52), na tyfus brzuszny — 349 (zmarło 47), tyfus powrotny — 6 na czerwonkę — 52 (zmarło 11), na inne zakaźne choroby — 669 (zmarło 43).

ZE SZKOLNICTWA.

— **Zniesienie święta.** Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego komunikuje, że w dniach 2 lutego i 25 marca r. b., nauka w szkołach będzie się odbywała normalnie, jak również normalnie będzie się odbywała praca w biurach i urzędach podległych Kuratorjum.

— **Zdobycz kulturalna Wilna.** Otwarte uroczystości w niedzielę dn. 25 b. m. Zawodowe kursy rysunkowe Wileńskiego Towarzystwa Artystów Plastyków — bezwzględnie zaliczyć należy w ostatnich czasach do największych zdobyczy kulturalnych Wilna.

Wilno odczuwało oddawna brak tego rodzaju placówki. Miernikiem tego niech będzie fakt, że w ciągu trzech dni istnienia kursów liczba słuchaczy z 80 początkowo zapisanych wzrosła do 100.

Ze względu na brak odpowiedniego lokalu dalszy napływ słuchaczy ma być ograniczony.

Bardzo poważnym z drugiej strony powodem powodzenia kursów jest powszechnie wysoko ceniona firma Wil. Tow. Art. Plastyków — oraz wyłonionego z jej łona kierownika art. mal. p. Marjana Kuleszy i poszczególnych wykładowców.

W rzędzie wykładowców na kursach spotykamy nazwiska o ustalonej mierze artystów, jak rzeźbiarza p. Piotra Hermanowicza (zarazem kierownik admin.), malarzy pp. Wacława Dawidowskiego, Michała Rouby, Czesława Wierusz-Kowalskiego, Kazimierza Kwiatkowskiego, wreszcie znanego fachowca mal. ściennego p. Zygmunta Packiewicza. W miarę rozszerzania się zakresu pracy liczba wykładowców ma być automatycznie powiększona wśród nowych wykładowców obiecał stanąć w pierwszym rzędzie jeden z najwybitniejszych

przedstawicieli Wil. Tow. Art. Plastyków p. Bronisław Jamontt.

Praca na kursach, jak dało się zresztą przewidzieć, przybrała odrazu poważny odnośnie do wysuniętego zadania charakter i nie wątpliwie wyda obfite owoce.

Cechy rzemieślnicze wileńskie, z których inicjatywy przeżywamy potem przez najrozmaitsze „krzykliwe firmy” projekt uruchomienia kursów stał się faktem dokonany — mają pełne prawo być dumnymi z swych kulturalno-artystycznych aspiracji.

Teraz kolej na resztę społeczeństwa, by placówką tą bez względu na pomoc rządową otoczyć jaknajwydatniejszą ze swej strony opieką. (ś)

ZE STOWARZYSZEŃ

— **Posiedzenie zarządu Związku Strzeleckiego.** D. 2 lutego r. b. o g. 12 w poł. w lokalu P. Ż. P. przy ul. Dominikańskiej 13 odbędzie się plenarne posiedzenie zarządu głównego Samodzielnego Okręgu Wileńskiego Związku Strzeleckiego (Z.B.K.). Obecność wszystkich członków zarządu obowiązkowa ze względu na doniosłość mających zapisać uchwał.

— **Zebrań Wileńskiego Tow. Ogrodniczego** odbędzie się w piątek 30 stycznia o godz. 7-ej wieczorem w Zakładzie Farmakognozji ul. Objazdowa 2. Porządek następujący: 1) Odczyt dyrekt. państw. Szkoły Ogrodniczej — p. Krausa. Pielęgnacja starych drzew owocowych w sadzie. 2) Dyskusja nad wyborem najodpowiedniejszych odmian drzew owocowych dla ziemi wileńskiej. 3) Wolne wnioski. Goście mile widziani.

— **„Starsze społeczeństwo, a harcerstwo.”** W dniu 2-go lutego b. r. o godz. 4 m. 30 w Uniwersytecie w sali Śniadeckich odbędzie się odczyt p. Ewy Makowskiej-Gulbinowej na temat „Co to jest Harcerstwo”, oraz p. Muchlińskiej „Starsze społeczeństwo a Harcerstwo”. Całkowity dochód przeznaczony na kolonje letnie dla harcerki. Nie wątpimy, że szlachetny cel, oraz tematy odczytów ściągną wszystkich komu dobro młodzieży leży na sercu.

— **Zebrań cechowe.** Onegdaj odbyło się w Delegaturze Rządu pierwsze organizacyjne zebrań kowali, stelmachów, rymarzy, powroźników i lakierników m. Wilna, celem stworzenia własnego cechu.

Teatr Wielki

Ostatnie występy
Wiktoria Kaweckiej
Dziś w piątek poraz 27-my
Hrabina Marica.
operetka Kalmana
Początek o g. 8-ej wiecz.

Jutro w sobotę
AIDA
opera Verdi'ego.
Początek o godz. 8-ej wiecz.

W niedzielę 31 stycznia o g. 4 popoł.
Divertissement baletowe.
pod kier. J. Cieplińskiego.
Ceny niższe.

O godz. 8-ej wiecz.
jedyny występ p. LARAR
„RIGOLETTO“
opera Verdi'ego.

Teatr i muzyka.

— **Teatr Polski.** Dziś przedstawienie dla inteligencji pracującej, na którym ukaże się poraz ostatni sensacyjna komedia Savoir'a „Wielka księżna i chłopiec hotelowy” z pp. Grabowską i Wyrwiczem w rolach tytułowych.

Jutro wraca na afisz „Pan naczelnik... to ja” doskonała farsa, która śmiechy dolezi publiczność.

— **Przedstawienia szkolne.** W sobotę 31 bm. o g. 4 pp. dyrekcja teatru zapowiada premierę komedii kontuszowej Kraszewskiego „Radziwiłł panie kochanku”, w niedzielę zaś M. Baluckiego „Radey pana radey”. Ceny miejsc najniższe.

— **Z operetki.** Dziś jako ostatni występ W. Kaweckiej, dana będzie świetna operetka „Hrabina Marica” poraz 27-y

— **Z opery.** W sobotę wraca na repertuar Teatru Wielkiego „Aida” w częściowo zmienionej obsadzie. Rolę tytułową śpiewa

Teatr Polski

Dziś w piątek przedstawienie dla inteligencji pracującej po cenach niższych

Wielka Księżna i chłopiec hotelowy
satyra Savoir'a.

W sobotę o godz. 4-ej popoł.
przedstawienie szkolne po cenach najniższych
Premjera

Radziwiłł Panie kochanku
komedia Kraszewskiego

O godz. 8-ej wiecz.

Pan naczelnik, to ja
farsa Moncey'a.

J. Krużanka, Amneris — W. Pastówna, Rada-mesa — F. Bedewicz, arcykapłan — świeżo pozyskany bas opery warszawskiej p. Popiel, ojca „Aidy” Amonata śpiewa utalentowany reżyser naszej opery K. Krugłowski. Dyryguje J. Leszczyński.

— **Występ p. Larar.** Utalentowana śpiewaczka p. Larar, obecnie zaangażowana do Belgradu, gdzie cieszy się olbrzymim powodzeniem, przyrzeka dyrekcji jeden tylko występ w op. „Rigoletto”, który się odbędzie w niedzielę. Niewątpliwie liczni wielbicieli talentu i głosu p. Larar gremjalnie pośpieszą na ten występ, aby się przekonać, jakie poczyniła postępy.

— **Popołudniówka baletowa.** Znakomity nasz zespół baletowy w niedzielę o g. 4 pp. w Teatrze Wielkim daje Divertissement Baletowe, złożone z najlepszych swych produkcji. Przedstawienie zakończy „Wesele w Ojcowie”. Ceny miejsc niższe.

— **Ninka Wilińska jako „Czerwony kapturek.”** O g. 12 w nadchodzącą niedzielę i poniedziałek odbędą się w Teatrze Wielkim dwa interesujące widowiska z udziałem gościnnym 8-letniej Ninki Wilińskiej, która przed wyjazdem do Ameryki, gdzie została zaangażowana do zdjęć kinematograficznych, poraz ostatni wystąpi w Wilnie. W programie między innymi „Czerwony kapturek”. Wyjątkowo niskie ceny na te widowiska (od 75 gr.) zapewniają im wielkie powodzenie.

— **Zmniejszenie żniłek.** Dyrekcja teatrów wileńskich niniejszym podaje do wiadomości, że wskutek wielkich kosztów i deficytu teatralnych zmuszona jest od 1 lutego stosować niższe dla urzędów, instytucji i organizacji społecznych w wysokości 25 proc. od normalnych cen biletów.

— **XV poranek operowy** w Teatrze Polskim (Lutnia) mający się odbyć w niedzielę 1 lutego o godz. 12-ej w poł. budzi w Wilnie niezwykle zainteresowanie. Same nazwiska artystów: pp. K. Święcickiej, W. Derwisa (śpiew) i M. Lewickiego (deklamacja) ściągnąć są zdoinie liczne zastępy naszych melomanów żadnych uczy artystycznej, jaką wyżej wymienieni przygotowują. Podnieść też należy ofiarność osób występujących. Czysty dochód z poranku przeznaczony jest na biblioteczki ludowe Koła Polskiej Macierzy Szkolnej imienia Emmy Dmochowskiej dla szkół P. M. Sz. na ziemach wschod. Ofiarność artystów i cel na który dochód z poranku jest przeznaczony, niechże poruszy całe ofiarne społeczeństwo Wilna, wszystkich tych, którym bliskie są ideały przyświecające życiu ś. p. Emmy z Jeleńskich Dmochowskiej, wszystkich, którzy pojmują potrzebę oświaty szerokich warstw i tych, którzy wielbiąc artystyzm obecnością swą na poranku zechcą zaznaczyć wdzięczność wykonawcom za tę szlachetną ofiarność. Ufać należy, że sala Lutni przepelniona będzie w przyszłą niedzielę.

SPRAWY AKADEMICKIE.

— **Organizacja wyborów akademickich.** Lokale obwodowych komisji wyborczych, w których akademicy będą mogli składać swoje głosy w sobotnich wyborach, zostały wyznaczone w następujących gmachach uniwersyteckich:

I-a w gmachu głównym przy ul. Św. Jańskiej,

II-a w gm. Instytutu Fizycznego im. Śniadeckich,

III-a w gm. Kliniki uniwersyteckiej na Antokolu,

IV-a w murach po Bernardyńskich.

Każdy student może głosować w którymkolwiek z wymienionych lokali. Złożenie głosu zostanie zaznaczonym na indexie względnie legitymacji studenckiej.

ZABAWY.

— **Doroczna Reduta Artystyczna.** Największym ewenementem karnawału bieżącego będzie niewątpliwie Doroczna Reduta Artystyczna organizowana przez zespół wszystkich działów Teatrów Wileńskich, pod łaskawym protektorem p. Delegata Rządu W. Raczkiewicz.

Odbędzie się ona w salonce Domu Oficera Polskiego dnia 14 lute-

go. Komitet organizacyjny poczynszy od dnia 1 lutego rozpoczyna rozsyłanie zaproszeń.

— **Bal reprezentacyjny Korpusu Oficerów 6 pp. Leg.** pod protektoratem P. P. Delegatowej Raczkiwiczowej i Generalowej Rydz-Smigłowej, Delegata Rządu Wł. Raczkiwicza i Inspektora armji gen. d. Rydza Smigłego odbędzie się w salo-
nach Oficersk. Kasyna Garnizonow. 31 stycznia b. r.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

— **Kradzież z włamaniem ze strychu.** Niewykryci złodzieje po włamaniu się na strych domu nr. 13 przy zauł. Węgierskim wczoraj wieczorem skradli bieliznę Abrama Badasza. Poszkodowany straty ocenia 300 zł.

NADESLANE.

— **„Wspólna Praca”.** W dniu wczorajszym J. Eks. Ks. Biskup Bąndurski w obecności licznie zgromadzonego towarzystwa najlepszych sfer dokonał poświęcenia nowej placówki handlowej pod firmą „Wspólna Praca” przy ul. Mickiewicza Nr. 5, m. 3.

Powyższe przedsiębiorstwo ma na celu zaopatrywanie Wilnianek w konfekcję damską najlepszej jakości po cenach konkurencyjnych i na dogodnych warunkach.

„Wspólna Praca” w ciągu pierwszych trzech dni otwarcia, przeznacza 10 proc. na rzecz Żłóbka Im. Marii.

Szczęść Boże.

Z PROWINCJI.

— **Przekazani szpitali.** Z dniem 3 lutego szpital w Łużkach, a z dniem 6 lutego szpital w Krzywicach mają być przekazane władzom samorządowym.

— **Czasowe zwinięcie ag.poczt.** Z dniem 24 stycznia b. r. została czasowo zwinięta agencja pocztowa Kozangródek, w pow. Łuninieckim.

— **Udaremniona ucieczka więźnia.** Wczoraj z pociągu między stacjami Podbródzie a Bezdzanami, na 455 km. usiłował zbiec eskorto-

wany Sylwester Szylejkis, skazany na 10 lat więzienia.

Posterunkowy komisarjatu P.P. w Święcianach, Piotr Berkacki strzałem z karabinu ranił uciekającego i tym sposobem udaremniał ucieczkę.

Rannego po przybyciu do Wilna opatrzone w ambulansie kolejowym, a następnie przewieziono do więzienia na Łukiszki.

— **Kradzież konia z wozem.** W majątku Olszec, gm. Swirskiej niewykryci sprawcy ukradli zaprząg t. j. konia i wóz należące do Józefa Kajralisa, mieszkańca wsi Ponosze-Birne.

Z kraju i zagranicy.

Z CAŁEJ POLSKI.

— **Zjazd sejmików powiatowych.** Doroczny zjazd przedstawicieli sejmików powiatowych, zwołany przez radę zjazdu samorządu ziemskiego, odbędzie się w dniach 2 i 3 lutego b. r. w sali rady miejskiej w Warszawie. Przedmiotem dwudniowych obrad zjazdu będzie między innymi zagadnienie nadzoru państwowego nad organami samorządowymi oraz projekt utworzenia państwowej rady samorządowej, która byłaby organem doradczym przy ministerstwie Spraw Wewnętrznych w sprawach samorządu terytorjalnego, a przedewszystkiem współdziałała w wytworzeniu stałego programu rządowego w odniesieniu do samorządu.

W zjeździe wezmą udział zaproszeni ministrowie. Wszelkie przygo-

towania do zjazdu prowadzi biuro zjazdu (Warszawa, Nowy Świat 21), które organizuje również podczas zjazdu wystawę prasy samorządowej.

— **Sprawa o zamach na Uniwersytet.** Dnia 3 lutego Sąd Okręgowy rozpatrywać będzie sprawę Maślińskiego, Rottera i Krasieńskiego, oskarżonych o należenie do organizacji terrorystycznej, stawiającej sobie za cel niszczenie mostów, fabryk amunicji i lokalów. P. K. U. Ponadto Maśliński oskarżony jest o rzucenie bomby w Uniwersytecie i spowodowanie śmierci prof. Orzeckiego.

— **P. Kucharskiemu już się uprzykrzyło.** „Goniec Krakowski”, stanowiący dotychczas własność b. ministra p. Kucharskiego przeszedł w ręce innych członków krakowskiej nr. demokracji. Na czele pisma stanął p. Błażejowski, współpracownik

„Rzeczypospolitej” i „Gazety Warszawskiej”.

Z ZAGRANICY.

— **Nowa panama w Berlinie.** Dyrektor krajowego zakładu kredytowego ziemskiego tajny radca Meh-ring ustąpił nagle z urzędu, nie otrzymując żadnej emerytury. Fakt ten wywołał komentarze. Obecnie pisma donoszą, że Meh-ring dał z funduszy zakładu olbrzymie pożyczki hipoteczne pewnej organizacji oficerów rezerwy, która zbankrutowała w sposób oszukańczy. Straty zakładu przenoszą trzy miliony marek złotych.

— **Trzęsienie ziemi.** Seismograf uniwersytetu w Budapeszcie zanotował wczoraj rano trzęsienie ziemi, którego ognisko znajduje się w odległości 9400 kilometrów.

— **Ameryka pod wodą.** Według wiadomości z Ameryki, olbrzymie powodzie nawiedziły południowe stany Ameryki. Niektóre miasta są tak zagrożone, że ludność ucieka z nich chroniąc się w wyższe miejsca. Najwięcej szkód poniosła Floryda. Są straty w ludziach. Dotychczas jeszcze nie obliczono ofiar ludzkich ani też nie ustalono wysokości szkód materialnych.

— **Katastrofa kolejowa.** Na stacji Ciured w Rumunji, niedaleko Jass zderzyły się 2 pociągi towarowe, przy czem 5 funkcjonariuszów kolejowych zostało zabitych, a 6 ciężko rannych. 18 wagonów uległo zniszczeniu.

Redaktor Józef Batorowicz.

KINO-TEATR „**HELIOS**” | Dziś premjera! **Przemysłnicy eleganckiego świata** dramat w 7 aktach. ul. Wileńska 38. W rolach głównych: Bruno Kastner, Ellen Rychter i Reinhold Szuncel.

KINO-TEATR „**POLONJA**” | Wybitna nowość ekranu! **Mężczyzna, kobieta, małżeństwo.** Dramat w 7 akt. podług powieści Olgi Scholl z cyklu starożytna i nowoczesna Messalina. Wielkie bohaterki w dziejach świata. Ich przeżycia miłosne. Znakom. gwiazda ameryk. Dorota Phillips w roli gł.

KINO-TEATR „**Piccadilli**” | Dziś nowy program. UL. WIELKA 42.

B-cia ALSZWANG

Wilno, ul. Wielka 42. SP. A.K.C. Telef. 882

Paryskie modele
SUKIEN
najnowszych
kreacji oraz wyko-
nywa obstalunki
według tychże
modeli.

Wykwintne
**UBIORY
MĘSKIE**
wykonane
we własnej
pracowni.

D.-H. F. MIESZKOWSKI Sp. z ogr. odp.

ODDZIAŁ W WILNIE

Ul. Mickiewicza 23. Telefon 2-99.

DZIAŁ MEBLOWY:

Wielki wybór mebli do mieszkań i t. p. od najskromniejszych do najwykwintniejszych.

Biurowe meble amerykańskie po cenach fabrycznych.

Umeblowanie i urządzenie instytucyj, biur, internatów.

Oferty i kosztorysy na żądanie.

DZIAŁ MANUFAKTUROWY:

Wielki wybór materiałów krajowych i zagranicznych, wełnianych, bawełnianych, białych fantazyjnych i jedwabnych.

Ubrania i palta zimowe, wiosenne, gotowe i na zamówienie.

Spółdzielniom i Kooperatywom oraz Stowarzyszeniom **uligowe warunki.**

6-1

Krawiec wojskowy i cywilny L. KULIKOWSKI

Wilno, ul. Rd. Mickiewicza 33-A

POLECA duży wybór materiałów angielskich i krajowych oraz przyjmuje wszelkie roboty z własnych i powierzonych materiałów. Sprzedaż materiałów, gotowych palt zimowych, jesiennych i garniturów za gotówkę i na raty.

D.H. „Karsakosow” ul. Sadowa 6 Telefon 209.

nadszedł
duży
transport **margaryny** najlepszej jakości
Sprzedaż taniej niż wszędzie.